

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Dvořákem ve věci **žalobce: Z. P., proti žalované: Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 9. 12. 2010, č.j. „X“,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 9. 12. 2010, č.j. „X“ byly zamítnuty námitky žalobce a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 2. 8. 2010, č.j. „X“, kterým žalovaná zamítla žalobci žádost o starobní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 29 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaná uvedla, že podle § 29 zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně

- a) 25 let a dosáhl aspoň věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod (důchodový věk) nebo
- b) 15 let a dosáhl aspoň 65 let věku, pokud nesplnil podmínky podle písmene a/.

Žalobce však podmínku doby pojištění nesplnil, když získal pouze 10 roků a 26 dnů prokázané a doložené doby pojištění. V řízení nijak nedoložil a neprokázal dobu svého zaměstnání zejména v letech 1967-1976 a 1981-2003.

V žalobě proti výše uvedenému rozhodnutí, kterou žalobce podal u žalované dne 8. 2. 2011, žalobce požádal o rehabilitaci své osoby, když jako důvody uvedl, že byl několikrát nezákonně v psychiatrické léčebně na zkoumání duševního stavu, což ho natolik psychicky poznamenalo, že má zdravotní potíže dodneška. Dále žalobce uvedl, že od 60. let (1967) má změněnou pracovní schopnost. To, že byl hospitalizován na psychiatrii, způsobilo, že mu nebylo umožněno vykonat alespoň zkoušku na nějaké výtvarné škole a žádný podnik v místě bydliště jej nezaměstnal.

Neboť žalobce v řízení před správním orgánem tvrdil, že byl 25 let zaměstnán v Tiskárnách Pardubice, vyzval jej soud přípisem ze dne 12. 4. 2011, aby předložil soudu dokumenty, které prokazují toto jeho zaměstnání. Na to žalobce reagoval přípisem doručeným soudu dne 29. 4. 2011, ve kterém uvedl, že toto zaměstnání doložit nemůže, neboť práce, kterou zde vykonával, byla pod jmény dnes již nežijících pracovníků. Jednalo se o výtvarné práce jako plakáty, propagační materiály atd., avšak díky diagnózám psychiatrů toto nesměl vykonávat.

Ve vyjádření k žalobě ze dne 24. 2. 2011 žalovaná uvedla, že žalobce dne 6. 5. 2010 uplatnil prostřednictvím Okresní správy sociálního zabezpečení v Ústí nad Orlicí žádost o přiznání starobního důchodu, žádost potvrdil vlastnoručním podpisem. Před tímto datem nebyl žalobcem nikdy uplatněn nárok na žádnou důchodovou dávku. Dále žalovaná uvedla, podle které právní úpravy v rozhodnutí postupovala a konstatovala, že žalobce nesplnil potřebnou dobu pojištění, když získal pouze 10 roků a 26 dnů pojištění. Tato doba je prokázaná a doložená. Žalovaná je přesvědčena, že žaloba není důvodná, proto navrhla její zamítnutí.

Předně je nutné zdůraznit, že podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“) soud přezkoumává napadané výroky žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu tedy platí dispoziční zásada. Rozsah přezkumu žalobou napadaného správního rozhodnutí je ve správním soudnictví vymezen žalobními body, jimiž žalobce konkretizuje svá tvrzení ve vztahu k namítanému porušení zákona. Z tohoto důvodu obsah a kvalita žaloby v podstatě předurčují obsah a kvalitu rozhodnutí soudu. Přezkoumá-li soud žalobou napadené rozhodnutí nad rámec žalobních bodů, překročí rámec přezkumné činnosti vymezených v § 75 odst. 2 s.ř.s., přičemž Nejvyšší správní soud již v minulosti vyslovil, že „jinou vadou řízení před soudem“ s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé je, pokud krajský soud přezkoumá a poté zruší žalobou napadané správní rozhodnutí z důvodu, který nebyl žalobcem uplatněn jako žalobní bod. Takový postup krajského soudu je nejen popřením dispoziční zásady, kterou je ovládáno správní soudnictví, ale znamená i zásah do principu rovnosti účastníků řízení, neboť jím odnímá právo vyjádřit se ke skutkovým a právním otázkám, které vzal soud za určující pro své zrušující rozhodnutí (srov. např. rozsudek NSS ze dne 14.2.2008, čj. 7Afs 216/2006-63). Určitý průlom do dispoziční zásady ovládající správní soudnictví představuje povinnost soudu vyslovit rozsudkem nicotnost přezkoumávaného správního rozhodnutí bez návrhu (§ 76 odst. 2) a povinnost soudu zrušit napadané rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající

v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí (srov.např. rozsudek NSS ze dne 12.12.2003, čj. 2Ads 33/2003-78). Další případy týkající se možnosti tohoto průlomu stanovila judikatura jen v určitých, specifických věcech (např. prekluze v daňovém řízení, zánik odpovědnosti za přestupek uplynutím zákonné lhůty, uplatnění zásady ne bis in idem, aplikace zásady „non-refoulement“, aplikace právního předpisu či ustanovení, které na věc nedopadají – avšak to jen při splnění předpokladů stanovených v judikátu NSS ze dne 28.7.2009, čj. 8 Afs 51/2007-87). Konečně, dle názoru krajského soudu, výjimkou z této zásady bude i případ, kdy se bude jednat o porušení hmotněprávního ustanovení Listiny základních práv a svobod ze strany správního orgánu, které nebude předmětem žalobních námitek. Důvodem pro tuto výjimku je skutečnost, že ust. § 75 odst. 2 s.ř.s. představuje normu procesněprávní, a pokud se bude jednat o porušení hmotněprávního ustanovení Listiny základních práv a svobod, tak je třeba připomenout, že smysl procesních norem spočívá ve vytváření mechanismů k ochraně hmotného práva. Procesní normy nelze vnímat jako samoučelné, a tím spíše nemohou představovat překážku pro aplikaci ústavně zaručené hmotněprávní normy. Proto může v takovém případě krajský soud aplikovat hmotněprávní ustanovení Listiny základních práv a svobod i za situace, kdy žalobce tuto námitku v žalobě vůbec neuplatnil (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2008, čj. 2 As 9/2008, který sice se vztahoval ke kasační stížnosti, ale lze jej argumentum a simili aplikovat i v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, neboť základní úvaha aplikovaná v tomto případě je použitelná i v tomto řízení).

Krajský soud se tedy ve smyslu zmíněné judikatury nejprve zabýval otázkou, zda existuje některá z výše zmíněných výjimek ve vztahu k aplikaci dispoziční zásady, tj. zda je dán důvod pro to, aby soud aplikoval některou z výše uvedených výjimek. V této souvislosti dospěl krajský soud k závěru, že žalované rozhodnutí netrpí vadou uvedenou v ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., žalované rozhodnutí není nicotné (§ 76 odst. 2) a rovněž se nejedná o zmíněné další případy průlomu do dispoziční zásady. Proto se krajský soud dále zaměřil na přezkoumání žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2).

Soud o žalobě uvažil následovně:

Podle § 28 zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na starobní důchod, jestliže :

- a) **a získal potřebnou dobu pojištění a**
- b) dosáhl stanoveného věku, popřípadě splňuje další podmínky stanovené v tomto zákoně.

Podle § 29 zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně:

- a) **25 let a dosáhl věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod (dále jen „důchodový věk“),** nebo
- b) 15 let a dosáhl aspoň 65 let věku, pokud nesplnil podmínky podle písmene a).

Podle § 32 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění a jeho přílohy činí důchodový věk u mužů narozených v roce 1946 **61 let a 10 měsíců.**

Ve věci je nesporné, že žalobce (narozen 9. 8. 1946) dosáhl důchodového věku, a tedy splňuje první podmínku pro přiznání starobního důchodu. Ke vzniku nároku na starobní

důchod je však, jak plyne ze shora citovaných ustanovení zákona o důchodovém pojištění, ještě třeba získat potřebnou dobu pojištění. U starobního důchodu činí potřebná doba pojištění 25 let (§ 29 písm. a/ zákona o důchodovém pojištění).

Žalobce v žalobě namítal zejména zdravotní problémy, které ho v podstatě celý život provázely, kdy byl několikrát v psychiatrické léčebně na zkoumání duševního stavu. Hospitalizace na psychiatrii pak dle názoru žalobce způsobila, že jej žádný podnik v místě bydliště nezaměstnal. K dotazu soudu sdělil, že doklady o zaměstnání v Tiskárnách Pardubice, které mělo dle žalobce trvat 25 let, nemá, toto zaměstnání nemůže písemně doložit, neboť práce, kterou zde vykonával, byla pod jmény zde již nežijících pracovníků. V podstatě tak žalobce požaduje, aby bylo zohledněno, že nemohl vykonávat výdělečnou činnost z důvodu jeho zdravotního stavu, a dále ze žaloby vyplývá, že pokud žalobce tvrdí, že byl zaměstnán, nemůže toto zaměstnání nijak doložit.

Pro rozhodnutí ve věci bylo třeba postavit najisto, zda žalobce dosáhl potřebných 25 let doby pojištění pro to, aby mu mohl být starobní důchod přiznán. Dle evidenčních listů o době zaměstnání, evidenčních listů důchodového pojištění a osobního listu důchodového pojištění, které jsou součástí správního spisu, získal žalobce pouze 10 roků a 26 dnů pojištění. Ačkoli žalobce tvrdil, že byl 25 let zaměstnán v Tiskárnách Pardubice, toto své tvrzení nijak neprokázal (písemně či svědecky), ani nedoložil podklady, které by osvědčovaly další (jinou) dobu pojištění, než kterou eviduje žalovaná. Žalobce tedy neusnesl důkazní břemeno, a proto se soud musel ztotožnit se závěry žalované, že žalobce nesplnil podmínku potřebné doby pojištění. Tvrzení žalobce, že jej žádný podnik v místě bydliště nezaměstnal z důvodu jeho opakovaných vyšetření na psychiatrii, bohužel není relevantním důvodem, který by umožňoval žalované či soudu „prominout“ splnění podmínky doby pojištění. Z toho důvodu je tedy žaloba nedůvodná, a jelikož žaloba neobsahovala žádné další žalobní námitky, soud ji v souladu s § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Žalobce ve věci neměl úspěch, a proto mu právo na náhradu nákladů řízení před soudem nenáleží, žalované jakožto správnímu orgánu ve věci důchodového pojištění právo na náhradu nákladů řízení zákon nepřiznává.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům.

Proti pravomocnému rozhodnutí je přípustná kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně, kterou lze podat z důvodů a za podmínek uvedených v § 102 a násl. s.ř.s., a to ve lhůtě 2 týdnů po doručení rozhodnutí prostřednictvím Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem.

V Pardubicích dne 12.7.2011

JUDr. Jan Dvořák, v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení: Monika Marelová